

Wreslag at være Medlem af dette Ting, og der er dem, som have haft den Ide, at det vilde være rigtigt, at vi vare ulønnede, skønt Guderne skulle vide, at vi ikke blive fede af vore Diæter, og dog vil jeg sige, hvis man borttog Diætsystemet, saa kunde kun velstaaende Mænd komme ind i den lov-givende Forsamling. Ligesom det ikke kan være rigtigt, at man helt gør det til en Wreslag at have Sæde i Rigsdagen eller i Regeringen uden at give en forholdsvis lille Sum til Dækning af Udgifter, som dermed ere forbundne, kan jeg heller ikke se, at man skal hænge sig saa fast i den Doctrinarisme, at en Sogneraadsformand trods det, at man næsten ikke noget eneste Aar giver en Lov om kommunale Forhold uden stadig at lægge nye Byrder paa Sogneraadsformanden, ikke maa have den mindste Medhjælpssum til Gengæld for de Kræfter, han ofrer, og det Arbejde, han gør for Kommunens Skyld. Jeg mener derfor, at den Tanke, som er udtrykt i Lovforslaget, er rigtig og jeg skal gentage, at den har min fulde Sympati. Jeg for mit Vedkommende vil imidlertid være tilfreds med, om man vil lobliggøre den Praksis, som man har haft siden 1867, indtil den højtærede Minister i Gjor kom med sit Cirkulære af 11te September. Jeg vilde ønske, at man kunde saa det slaaet fast i Loven, at det maatte være overladt til de kommunale Raad med Amtsraadets Samtykke, hvorvidt de ville tilstaa Formanden et Bederlag for hans Ulejlighed eller ej. En saadan lille Ændring kan jeg være tilfreds med, men en saadan Ændring, synes jeg, man maatte kunne ønske om, for ellers ender det med, at man finder paa alle mulige Udveje, for at undgaa det Cirkulære, som Ministeren har udstedt — i Kraft af Bestemmelsen i Landkommunallovens § 26, det indrømmer jeg — men Bestemmelsen er alligevel uheldig, og jeg kunde derfor ønske den ændret. Med denne lille Henstilling skal jeg tillade mig at anbefale Tanken i Lovforslaget til velvillig Overvejelse i det eventuelle Udvalg.

Blem: Det var med Beklagelse, jeg hørte saavel den højtærede Minister som det ærede Medlem for Svendborg Amts 7de Valgtres (Brodenhuus-Schack) udtale sig saa køligt om det foreliggende Lovforslag. Tan-

ken i det er utvivlsom rigtig og peger ud i den rigtige Retning, og jeg er sikker paa, at hvis det bliver til Lov, maaste i en ændret Stikelse, vil det blive modtaget med Glæde af Befolkningen. Man har, som det blev sagt, i de senere Aar snart overløst Sogneraadsformændene med Arbejde, og nu kan det være godt nok at sige, at Landkommunalloven af 6te Juli 1867 har kun tænkt sig, at Sogneraadsformandens Stilling skal være en Wrespost, og det kan være meget rart at have en Wrespost, men man kan ikke leve af Wren alene, og navnlig kniber det i de daarlige Tider, vi nu have for Landbrugets Vedkommende. Naar saadan en Mand skal bruge en stor Del af sin Tid dertil, kan han, selv om det er en Wrespost, kun daarlig være tjent dermed. For vi fik Landkommunalloven af 6te Juli 1867, var der jo ikke i Lovgivningen hjemlet nogen Ret for Sogneraadsformændene til at kunne saa lønnet Medhjælp til deres Forretninger. Man har en ministeriel Skrivelse af 6te Januar 1855 og ligeledes af 1ste November 1858, som udviser dette, at man ikke kan saa Løn til nogen Medhjælper for en Sogneraadsformand eller for et Sogneraadsmedlem, men da vi saa fik Landkommunalloven af 6te Juli 1867, fik vi en Bestemmelse i § 26, Lit. D. Den er da bleven fortolket, og den første ministerielle Skrivelse, jeg kender om dette Forhold, er en Skrivelse af 9de April 1874. Den lyder saaledes, at Amtsraadet skal gøre Tilladelsen afhængig af, at Medhjælpen antages udenfor Sogneraadets Midte. Saa har jo den højtærede Indenrigsminister ved Skrivelse af 11te September 1890, som den sidst ærede Taler læste op, yderligere stærket dette, men da jeg tog Orde, tænkte jeg ogsaa paa at henstille til det eventuelle Udvalg, om det ikke ogsaa skulde kunne drage Købstæderne ind derunder. Vi have jo en ministeriel Skrivelse af 13de April 1888 — hvis jeg med den ærede Formands Tilladelse maa oplæse den — den lyder saaledes: "I Henhold til Ministeriets Skrivelse af 12te Januar d. A. har Amtet under 31te f. M. hertil indsendt en Erklæring fra N. N. Byraad, hvoraf fremgaaar, at et paa det aarlige Overflag over Købstadkommunens Indtægter og Udgifter opført Beløb til "Bogholderi og Korrespondance" ved Byråds